Interview Geert Bourgeois, premier van Vlaanderen

‘Jullie zijn de bevoorrechte partner’

De Vlaamse premier bezoekt vandaag Nederland en legt een krans bij het graf van Willem I.

Van onze correspondente
Leen Vervaeke

Toen een Belgische tv-ploeg onlangs met een foto van Geert Bourgeois naar Nederland kwam, werd hij door niemand herkend. De Vlaamse minister-president is in Nederland een volslagen onbekende. ‘Jullie minister-president? Had die geen vlinderdasje? ’, vroeg een vrouw, verwijzend naar Elio Di Rupo (PS). Maar die is ex-premier van België, en politieke tegenstander van Bourgeois (N-VA).

In het Vlaamse regeringsgebouw te Brussel, op anderhalve kilometer van de Belgische regeringswijk, vertelt de 63-jarige minister-president de anekdote met een minzame glimlach. Ironisch is het wel, dat de machtigste politicus van Vlaanderen, enthousiast neerlandofiel en groot pleitbezorger van Nederlands-Vlaamse samenwerking, in Nederland niet wordt herkend.

‘Dat heb je in veel landen, dat de buurlanden onbekend zijn’, relativeert Bourgeois, in zijn kantoor met een Europese, een Belgische en een Vlaamse vlag boven het balkon. ‘Belangrijk is dat de Nederlandse politici Vlaanderen wel goed kennen. Die weten welke bevoegdheden Vlaanderen heeft, en welke bevoegdheden bij België zitten. Nederland gaat daar heel complexloos en correct mee om.’

De ernstige Bourgeois – ‘saai en droog’, noemt hij zichzelf spottend – is vandaag in Nederland. In Delft zal hij een krans leggen bij het graf van koning Willem I, die tussen 1815 en 1830 over het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden heerste. In Den Haag opent hij de tentoonstelling *Vormidable*, met Vlaamse beeldhouwkunst. Vooral zal hij pleiten voor meer Nederlands-Vlaamse samenwerking: cultureel, economisch en op het Europese en internationale toneel.

‘Nederland is voor ons een bevoorrechte partner’, zegt hij. ‘We hebben een gemeenschappelijke taal, een stuk gedeelde geschiedenis en gedeelde belangen, met de delta van de havens. We gaan in oktober op gezamenlijke handelsmissie naar Atlanta, en in 2016 zijn we samen gastland op de Frankfurter Buchmesse. Maar het kan nog veel verder gaan. Ik denk aan een gemeenschappelijk boekenprogramma op de openbare omroep. Daarmee bereik je een veel groter publiek.’

De band tussen Nederland en Vlaanderen is Bourgeois’ stokpaardje, al sinds zijn toetreden tot de Vlaamse regering in 2004. Voor de Vlaams-nationalistische politicus, die aan de wieg stond van de succesvolle N-VA (Nieuw-Vlaamse Alliantie), is die band ook historisch. De Vlaamse Beweging, waartoe ook Bourgeois behoorde, ijverde sinds de 19de eeuw voor de emancipatie van het achtergestelde Vlaanderen en richtte zich altijd sterk op Nederland.

Maar die Nederlands-Vlaamse samenwerking, waar Bourgeois zo voor pleit, verliep de afgelopen jaren soms stroef. De uitdieping van de Schelde zorgde voor bilateraal conflict, de heropening van de IJzeren Rijn sleept al jaren aan, en het cultureel verdrag tussen Nederland en Vlaanderen is na 25 jaar aan een nieuwe invulling toe.

‘Ik heb het gevoel dat het heel goed gaat met de samenwerking’, zegt Bourgeois. ‘We hebben onlangs een verdrag gesloten met Nederland voor de sluis in het kanaal Gent-Terneuzen, en we hebben alle betrokken partijen bij de IJzeren Rijn rond de tafel gekregen. Op cultureel vlak zijn er ook veel zichtbare initiatieven, zoals De Brakke Grond en de Buren. Ik weet dat het allemaal beter en intenser kan, maar men vergeet soms dat er al heel veel gebeurt.’

Maar kan Nederland een gezamenlijke handelsmissie als die naar Atlanta niet beter samen met de Belgische regering doen? ‘Dat kan niet, want het aantrekken van investeringen is een Vlaamse bevoegdheid’, zegt Bourgeois. ‘Ik wil ook beklemtonen dat de export van België voor 82 procent Vlaams is. Vlaanderen en Nederland delen de delta van de havens. Natuurlijk, die zijn conculega’s, maar in de wereldwijde race met groeilanden als China en Singapore hebben wij er alle belang bij om ons havengebied gezamenlijk in de markt te zetten. Hoe verder van Europa, hoe meer we collega’s worden.’

Bourgeois is de eerste Vlaams-nationalistische minister-president van Vlaanderen, al noemt hij zich in het buitenland liever ‘een Vlaams-patriot’. Zijn partij staat voor een ‘inclusief burgerschap’ en is bovendien niet separatistisch. ‘Onafhankelijkheid in de 19de-eeuwse betekenis van het woord, dat is voltooid verleden tijd. Wij zijn deel van de Europese Unie, en daarbinnen gaan wij voor een zo groot mogelijke autonomie voor Vlaanderen.’

Toch blijft het bijzonder dat net een Vlaams-nationalistisch politicus, een uitdager van de Belgische staatsstructuur, een krans komt leggen op het graf van Willem I. De koning van het kortstondige Verenigd Koninkrijk der Nederlanden werd in 1830 door een coalitie van Franstalige zuiderlingen verjaagd, waarna België ontstond. Kan een bloemenkrans op zijn graf dan niet gezien worden als anti-Belgisch?

Bourgeois ziet er geen kwaad in. ‘Mijn partij streeft niet naar een Groot-Nederland, daar gaat het niet om. De herdenking is trouwens de uitvoering van een resolutie die het Vlaams Parlement unaniem heeft gesteund. Willem I heeft het Nederlands als bestuurstaal ingevoerd, maar hij heeft op economisch vlak ook ontzettend veel gedaan voor Wallonië. Ik denk dat dit nu, tweehonderd jaar na datum, algemeen erkend wordt. Nee, dit gebaar valt niet verkeerd te begrijpen.’

De Belgen en Willem I

Na de napoleontische oorlogen werd Willem I in 1815 koning van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden. De vereniging van de Nederlanden was van korte duur: in 1830 verjoeg het zuiden Willem I, België was geboren. In de geschiedenisles leerden de Belgen lange tijd dat de despotische Willem I de katholieke kerk had geschoffeerd en de Nederlandse taal had opgedrongen.
In aanloop naar de herdenking in 2015 brachten historici nuances aan: Willem I verdient ook waardering in het zuiden, voor zijn scholen, kanalen en wegen en zijn economische beleid. Voor Gent betekende hij zo veel dat er zelfs een standbeeld voor hem wordt opgericht. Omdat Willem I’s grootste aanhangers vaak uit Groot-Nederlandse hoek komen, ligt dat eerbetoon toch gevoelig.

Bourgeois in zijn werkkamer, een neerlandofiel en ‘Vlaamse patriot’. Foto An-Sofie Kesteleyn / de Volkskrant

> **Onze samenwerking kan nog veel verder gaan. Ik denk aan een gezamenlijk boekenprogramma**

Advertentie

Fly-drives naar Portugese landhuizen
SOLARES
8 dgn v.a. € 645,- p.p.
Een verblijf in een Solares (karakteristiek 17e-18e eeuws landhuis) staat garant voor een ongedwongen vakantie en een kennismaking met de traditionele Portugese gastvrijheid. Een ideale uitvalsbasis voor een verkenningstocht door het mooie onbedorven binnenland van Portugal. De huizen zijn authentiek en traditioneel ingericht. Kijk voor ons complete aanbod girassolvakanties.nl/solares
TAP PORTUGAL
A STAR ALLIANCE MEMBER
onderdeel van: style in travel
telefoon: 020-428 05 55
www.girassolvakanties.nl
info@girassolvakanties.nl
girassol vakanties